

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԱՆՍՈՆՈՂԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔԱՅԻՆ ՖԵՐՄԱ-
ՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՅԵՎ
ՎԱՐՁԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

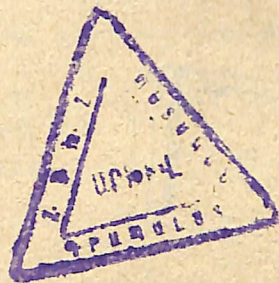
Պ Ե Տ Լ Ր Ա Տ

05 FEB 2018

Հ. Խ. Ս. Հ.
ՀՈՂԱԳՈՐԾՈՒՅՑԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Ք

ԱՆԱՍՆԱՊԱՀԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔԱՅԻՆ ՖԵՐՄԱՆԵ-
ՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՅԵՎ
ՎԱՐՁԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԿՈՒՏՆՏԵՍՈՅԻՆ ԿԱԹՆԱՊՐԱՆՔԱՅԻՆ ՖԵՐՄԱ-
ՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ
ՅԵՎ ՎԱՐՁԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. Կաթնապրանքային ֆերմաներում բո-
լոր աշխատանքների կատարման համար կոլտըն-
տեսութեան վարչութիւնը կոլտնտեսութեան ան-
դամներից կազմում է վոչ պակաս 3 տարի ժա-
մանակով՝ մշտական անասնապահական բրիգադ
և ամրացնում նրանց անասուններ, ան-
հրաժեշտ ինվենտար, քաշող ուժ և անասնապա-
հական շենքեր:

Սույն ֆերմաներում կազմակերպվում են
մի քանի բրիգադներ, յուրաքանչյուր բրիգադ
սպասարկում է մոտավորապես 50-60 կով իր
բոլոր հասակի մատղաշներով:

Առանձին դեպքերում կոլտնտեսութեան
վարչութիւնը խոշոր ֆերմաներում կարող է
կազմակերպել 6-7 ամսական հասակից էարձր

1-3802 ԶԻ

մատղաշնորհի սպասարկման ինքնուրույն բրի-
գաբ:

2. Բրիգադիբին և Ֆերմայի վարիչին նշա-
նակում է կոլտնտեսութան վարչությունը 2
տարուց վոչ պակաս ժամանակով:

Մեկ բրիգադով սպասարկվող կաթնապրան-
քային ֆերմայում բրիգադիբր սխառմանակ
հանդիսանում է վորպես ֆերմայի վարիչ:

3. Բրիգադի անդամների միջև աշխատան-
քը բաշխում է անմիջապես ինքը՝ բրիգադիբրը,
համաձայն Գյուղատնտեսական Արտելի Որինա-
կելի կանոնադրության 14-րդ կետի:

4. Կոլտնտեսության վարչությունը սահ-
մանում է յուրաքանչյուր բրիգադի համար տա-
րեկան արտադրական առաջադրանք՝ վորքան
կաթ պետք է կթվի, ստացվի հորթ և աճեցվի,
յերբ և վորքան կով ու զուգավորման հասակի
եզ մոզի պետք է ծածկվեն, այդ թվում վորքա-
նը տոհմային ցուլերով, քասի գլուխ անասուն
պետք է բավեն և արոտում գիրացվեն:

5. Կաթնապրանքային ֆերմաներում աշ-
խատող կոլտնտեսականների աշխատանքը կազ-
մակերպվում է գործարքի հիմունքներով, հաշ-
վելով աշխուրհը, նկատի ունենալով ստացված

մթերքների վորակն ու քանակը (կաթ, միս,
հորթիբի և մատղաշնորհի աճեցում):

6. Գյուղատնտեսական արտելի կանոնա-
դրության համապատասխան, կոլտնտեսության
վարչությունը մշակում է և կոլտնտեսականների
ընդհանուր ժողովը հաստատում, կաթնապրան-
քային ֆերմայի յուրաքանչյուր աշխատողի
համար աշխատանքի գործարքային վարձատըր-
ման շափն աշխուրհով և բարեխղճորեն աշխատող
կոլտնտեսականին մատչելի աշխատանքի բեռնը-
վածության նորմաները: հաշվի առնելով անա-
սունների վորակը և վիճակը, ֆերմայի կահա-
վորումը և մեխանիզացիան:

7. Բեռնվածության նորմաների և վարձա-
չափերի մշակման ժամանակ կոլտնտեսության
վարչությունը զեկավարվում է բեռնվածության
և գործարքային վարձաչափերի հետևյալ որինա-
կելի նորմաներով:

ԳՈՐԾԱՐՔԱՅԻՆ ՎՈՐՁԱՉԱՓԵՐԻ ՅԵՎ ԲԵՌՆ-
ՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ

Կրվոր ցավարապահի հումար բեռնվածության
նորմաներ՝

ա) կթվոր-տավարապահին ամրացվում է

վոչ պակաս 3 տարի ժամանակով 8-ից մինչև 14 կով և յերինջ (բարձրակիթ կովեր ամբացվում են քիչ ցածրակիթ կովեր շատ): Լրիվ բեռնված ծուխյունից պակասող կովերի քանակը լրացվում է յերինջներից:

Յերինջները հանձնվում են կթվոր-տավա-րապահներին վոչ ուշ քան նրանց ծնից 4 ամիս տալ:

Կթվոր տավարապահներին կովերի խնամելու լավագույն պայմաններ ստեղծելու համար, գոմերի մաքրելու, գոմաղբը դուրս տանելու, սիլոսի աշտարակից և խրամատից սիլոսի մասսահանելու և քոսպ ջարդելու աշխատանքը դրբվում է տավարապահի վրա:

բ) Այն ֆերմաները, վորոնք ունեն կահավորված ծնարաններ պրոֆիլակտորիաներով, հորթերը ծնվելուց անմիջապես հետո անեցնելու համար հանձնվում են հորթապահներին:

Այն ֆերմաներում վորտեղ չկան պրոֆիլակտորիաներ և հորթանոցը գտնվում է անմիջապես տավարի գոմի մոտ, հորթերի անեցումը թույլատրվում է կթվոր-տավարապահին մինչև 15-20 որական հասակը, այն պայմանով, վոր պահպանվեն հորթերի անեցման բոլոր պրոֆիլակտիկ միջոցառումները:

գ) Ֆերմաներում, վորտեղ հորթերն անեցվում են մոր տակ, կթվոր-տավարապահը հորթն անեցնում է մինչև նրանց կրծքից կտրելը:

Առխառնի վարձատրումն այն ֆերմաներում, վորտեղ հորթերը գերակրվում են անոխից — մայրերից անցաւ:

Կթվոր-տավարապահին հաշվվում են աշխուրեր՝

ա) նրան ամբողջած խումբ կովերից կթած յուրաքանչյուր 100 լիտր կաթի համար 1,7-1,8 աշխուր:

բ) Կովը ծնի նախապատրաստելու և նրանից առողջ հորթ ստանալու համար 5 աշխուր:

Յեթե կթվոր-տավարապահը անեցնում է հորթերին մինչև 15-20 որական հասակը, նրան հաշվվում են աշխուրեր՝

Կովը ծնի նախապատրաստելու, նրանից առողջ հորթ ստանալու և մինչև 15-20 որական հասակն անեցնելու համար — 8 աշխուր:

գ) Յերինջը ծնի նախապատրաստելու և նրանից առողջ հորթ ստանալու համար — 7 աշխուր:

Յեթե կթվոր-տավարապահն անեցնում է հորթը մինչև 15-20 որական հասակը, նրան հաշվում են աշխուրեր՝

Յերինջը ծնի նախապատրաստելու, նրանից առողջ հորթ ստանալու և մինչև 15-20 որական հասակն անեցնելու համար՝ 10 աշխուր:

դ) Յուրով ծածկված յուրաքանչյուր կովի համար զուգավորումից հետո — 1 աշխոր

Բացի այդ, կովի հղիությունը վերջնական հայտարարելուց հետո լրացուցիչ հաշվվում է նորից 1 աշխոր:

ե) Ամբողջ խումբ կովերի մեջ ստերջության բացակայության համար (յուրաքանչյուր կովից տարվա ընթացքում առողջ հորթ ստանալը) 10 աշխոր:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒՄԸ Ֆեռմաներում, ուր նորերը խնամվում են մեծ տակ կթվոր տավարապահին հաշվվում են աշխորեր՝

ա) նրան ամբողջած խումբ կովերից կթած յուրաքանչյուր 100 լիտր կաթի համար — 1,7-1,8 աշխոր:

բ) Յուրով ծածկված յուրաքանչյուր կովի համար զուգավորումից հետո 1 աշխոր:

Բացի այդ, կովի հղիությունը վերջնական հայտարարելուց հետո լրացուցիչ հաշվվում են նորից 1 աշխոր:

գ) Ամբողջ խումբ կովերի մեջ ստերջության բացակայության համար (յուրաքանչյուր կովից տարվա ընթացքում առողջ հորթ ստանալը) 10 աշխոր:

դ) Կովին կամ, յերինջին ծնի նախապատրաստելու և մինչև մորից կտրելը յուրաքանչյուր անհցրած հորթի համար, նայած նրա գիշությանը — 12-15 աշխոր:

9. Կովերի ՏԱՎԱՐԱՊԱՀ-ՀՈՎՎԻ ՀԱՄԱՐ

Տավարապահ-հովվին ամբողջվում է 30-ից մինչև 50 կով: Տավարապահ հովվին հաշվվում են աշխորեր՝

ա) նրան ամբողջված խումբ կովերից կթած յուրաքանչյուր 100 լիտր կաթի համար 0,5-ից մինչև 0,6 աշխոր:

բ) նրա խումբ կովերից յուրաքանչյուր հաշող ծնի համար 1 աշխոր:

գ) ցուրով ծածկված յուրաքանչյուր կովի հղիությունը վերջնականապես հայտարարելուց հետո՝ 1 աշխոր:

դ) ամբողջ խումբ կովերի ստերջության բացակայության համար՝ 20 աշխոր:

Յեթե կովերի հետ միասին արածում են մի քանի գլուխ մատղաշներ, այդ դեպքում նրանց արածացնելու համար սահմանվում է լրացուցիչ վճար մատղաշների տավարապահ հովվի համար վորոշված վարձաչափերով:

10. ԱՐՏԱՒԻՐՈՂ – ՑՈՒԼԵՐ ԽՆԱՄՈՂ ԱՇԽԱՏՈՂ-
ՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Կաթնապրանքային ֆերմաներում, ուր կան 3 արտադրող ցուլից վոչ ավելին, նրանց խնամքը (կերակրումը, ջրելը, մաքրելը, զրոսանքի հասկը, թեթևախատանքի լծելը, զուգավորումն անցկացնելը) դրվում է բրիգադերի կամ կովերի տավարապահ-հովվի վրա:

Ֆերմաներում, ուր կա 3 արտադրող-ցուլից ավելին, նրանց խնամելու համար առանձնացվում է առանձին տավարապահ:

Արտադրող-ցուլեր խնամող աշխատողին (բրիգադերին կամ տավարապահին) հաշվվում են աշխուրհ՝

ա) Արտադրող-ցուլով ծածկված յուրաքանչյուր կովի և զուգավորման հասակի եզ մատղաշի համար, ձեռնաքաշ զուգավորման դեպքում, նրանց հյուսթյունը վերջնականապես հայտաբերելուց հետո՝ 1,5 աշխուր:

բ) Յուրաքանչյուր արտադրող-ցուլի կերակրելու, ջրելու, մաքրելու, զրոսանքի և թեթև աշխատանքի հանելու համար ամսական հաշվվում է 4 աշխուր:

11. ՀՈՐԹԱՊԱՀԻ ՀԱՄԱՐ

Հորթապահն աճեցնում է հորթերը կթվորտավարապահից ստանալու որից մինչև 6 ամսական հասակը, ունենալով ըստ նորմայի 20-25 հորթի բեռնվածություն: Հորթապահն առանձին հորթերի 6 ամսական հասակը լրանալուց, հանձնում է նրանց մատղաշներ խնամող տավարապահ-հովվին և լրացնում է հորթերի խումբը նորածին հորթերով:

Ֆերմաներում, վորտեղ չկա հորթապահի բավականաչափ բեռնվածություն, վերջինս հորթերն աճեցնում է մինչև տարեկան հասակը:

Յեթե հորթապահը կունենա կաթնային շրջանի 20-25 հորթ, այդ դեպքում նրանց լավ խնամելու նպատակով, կոլտնտեսության վարչությունը հորթապահին ողնելու համար կարող է առանձնացնել ողնական:

Ոգնականի պարտականությունների մեջ է մտնում՝ զոմաղբի մաքրելը, վանդակների մաքրելը, լվանալը և սպիտակացնելը, հորթանոցի հատակի լվանալը, ցամքարի նախապատրաստելը, ջրի տաքացնելը և այլ ոժանդակ աշխատանքներ:

Հորթապահին հաշվվում են աշխուրհ՝

ա) Հորթապահին ամբողջված խումբ հորթերից կենդանի քաշի յուրաքանչյուր 10 կիլոգրամ աճին 0,8 աշխուր:

բ) Ծնվելուց մինչև 6 ամսական հասակն աճեցրած յուրաքանչյուր հորթի համար՝ 9 աշխոր:

գ) 15-20 որական հասակից մինչև 6 ամսական հասակն աճեցրած յուրաքանչյուր հորթի համար՝ 6 աշխոր:

Փերմաներում, ուր չի կազմակերպված հորթերի կռելը, հորթապահի աշխորերի հաշվումը կատարվում է՝

ա) յուրաքանչյուր հորթի խնամքի և աճեցման համար, նայած նրա դարգացմանը և դիրուժյան ամսական 0,8-ից մինչև 1 աշխոր:

բ) ծնվելուց մինչև 6 ամսական հասակն աճեցրած յուրաքանչյուր հորթի համար՝ 9 աշխոր:

գ) 15-20 որական հասակից մինչև 6 ամսական հասակն աճեցրած յուրաքանչյուր հորթի համար՝ 6 աշխոր:

Հորթապահի ոգնականին հաշվվում է աշխորերի հորթապահի աշխատած միջին աշխորերի 50-ից մինչև 70 տոկոսի չափով:

Հորթերի կռելը, նրանց գիրուժյունը և զարգացումը վորոշելը կատարվում է յուրաքանչյուր ամսվա վերջը, կոլտնտեսուժյան վարչուժյան կողմից նշանակված հանձնաժողովի միջոցով:

Մատղաշների տավարապահը սպասարկում է 30-ից 50 գլուխ՝ հորթապահից ընդունելու մասենտից մինչև յերինջ դառնալու հասակը կամ բուսման ու արոտալին գիրացման հանձնելը:

Մատղաշներ խնամող տավարապահ-հովվին ֆրանսյվում են աշխորեր՝

ա) նրանց ամբողջված խումբ մատղաշների յուրաքանչյուր 10 կըլոգրամ կենդանի քաշի աճի համար:

բ) կոլտնտեսուժյան վարչուժյան կողմից սահմանված ժամկետում, զուգավորման հասակից յուրաքանչյուր եզ մատղաշի ծածկելու համար, նրա հղիությունը վերջնականապես հաստատելուց հետո՝ 1,5 աշխոր:

Այն կաթնապրանքային ֆերմաներում, վորտեղ կազմակերպված չէ մատղաշների կռելը, հովիվ-տավարապահին աշխորերի հատկացումը կատարվում է՝

ա) յուրաքանչյուր գլուխ մատղաշի խնամքի և աճեցման համար, նայած նրա դարգացմանը և դիրուժյան ամսական 0,6-ից մինչև 0,8 աշխոր:

բ) կոլտնտեսուժյան վարչուժյան կողմից սահմանված ժամկետում, զուգավորման հասակից յուրաքանչյուր եզ մատղաշի ծածկելու համար նրա հղիությունը վերջնականապես հաստատելուց հետո՝ 1,5 աշխոր:

13. ԲՏՎՈՂ ՅԵՎ ԱՐՈՏԱՅԻՆ ԳԻՐՈՒԹՅԱՆ
ԴՐՎԱԾ ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻՆ ԽՆԱՄՈՂ ԱՇԽԱ-
ՏՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Բաժնոց և արոտային գիրութեան գրված
անասուններին խնամող աշխատողներին հաշվ-
վում են ախորեք՝

ա) բաժնոց (արոտում գիրացվող) խումբ
անասունների կեղևանի քաշի յուրաքանչյուր
10 կիլոգրամ աճի համար 1 աշխոր.

բ) այն ֆերմաներում, ուր կազմակերպ-
ված չեն բաժնոց և արոտում գիրացվող անասուն-
ների կշռելն, այդ անասունները սպասարկող
աշխատողին հաշվվում են աշխորեք՝ յուրաքան-
չյուր գլխին ամսական—0,5-ից մինչև 1,0 աշ-
խոր.

գ) մօխ պարտավորութեան դիմաց, կամ
կառավարութեանը պետական գներով բուժման
կամ արոտային գիրացման վերջը հանձնած յու-
րաքանչյուր գլուխ անասունի համար՝

ճարպոտ գիրութեան՝ 5 աշխոր

միջակից բարձր գիրութեան՝ 3 »

14. ՖԵՐՄԱՅԻ ՎԱՐԻՉԻՆ, ԲՐԻԳԱԴԻՐԻՆ

ա) Մինչև 20 գլուխ կով ունեցող կաթ-
նապրանքային ֆերմաներում, ֆերմայի վարիչ-

բրիգադիրին հաշվվում է աշխոր սահմանված
վարձաչափով նրան ամրացված անասունների
համար և բազի այդ ֆերմայի աշխատանքների
գեկավարման համար լրացուցիչ՝ նրա աշխատած
աշխորերի 20-30 տոկոսը:

բ) 20-կովից ավելի գլխաքանակ ունեցող
ֆերմայի վարիչ-բրիգադիրին և խոշոր ֆերմա-
ների վարիչներին հաշվվում են աշխորեք որա-
կան աշխատանքի համար—1-ից մինչև 1,5 աշ-
խոր, նայած ֆերմայի մեծութեանը, աշխատանքի
ստաժին և աշխատողի վորակին.

գ) խոշոր ֆերմաների օրիգադիրին հաշվ-
վում են յուրաքանչյուր որվա աշխատանքի հա-
մար աշխորեր 1-ից մինչև 1,25 աշխորի չափով,
նայած աշխատանքի ծավալին և աշխատողի վո-
րակին.

դ) բացի այդ տարվա վերջը ֆերմայի վա-
րիչին և բրիգադիրին հաշվվում են աշխորեր
այդ նույն խումբ կովերից անցյալ տարվա կա-
թից ավելի յուրաքանչյուր 100 լիտր կաթին
0,5-ից մինչև 1,0 աշխոր:

15. ՏԵԽՆԻԿ-ԱՆԱՄՆԱԳԱՀԻՆ ՅԵՎ ԱՆԱՄՆԱԲՈՒ-
ԺԱԿԻՆ ՀԱՂՎՈՒՄ ԻՆ յուրաքանչյուր որվա աշ-
խատանքի համար 1-ից մինչև 1,5 աշխորի չափով:

նայած աշխատանքի ծավալին, աշխատողի սեփական և վորակին:

16. Բրիգադում առանձնացվում է գիշերապահ-անասնապահ, վորը հսկում, պահպանում է անասուններին, հիվանդության կամ կովերի ծնելու դեպքում անմիջապես կանչում է բրիգադերին կամ կովկիթին:

Գիշերապահ-տավարապահի պարտականությունների մեջ է մտնում նաև գոմի մաքրելը, շենքի ողափոխելը, ջրի տաքացնելը:

Գիշերապահ-տավարապահին հաշվվում են կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովում սահմանվածի չափով աշխուրեր, մոտավորապես կովկիթ-տավարապահի միջին աշխատած աշխուրերի 50-ից մինչև 70 տոկոսի չափով:

17. Ֆերմայի մնացած աշխատողներին (կերփոխադրողներին, հաշվառներին և սույն հրահանգում չնշված մյուս աշխատողներին) կատարած աշխատանքի համար վարձաչափերն աշխուրերով սահմանվում են կոլտնտեսության վարչության կողմից, հաշվի առնելով տեղական պայմանները և հաստատվում կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովի կողմից:

138029

18. Գյուղատնտեսական արտելի օրինակելի կանոնադրության 15-րդ կետին համապատասխան՝ յեթե անասնապահական բրիգադան իր լավ աշխատանքի հետևանքով ապահովում է կովերից բարձր կիթ, տավարի բարձր գիրություն, մատղաշների լիովին պահպանում, այդ դեպքում տարվա վերջն արտելի վարչությունն այդպիսի բրիգադի անդամների յեկամուտն ավելացնում է աշխատած աշխուրերի 10 տոկոսի չափով, բրիգադի աչքի ընկնող հարվածայիններին՝ մինչև 15 տոկոսի չափով, իսկ ֆերմայի վարչիչին և բրիգադերին՝ մինչև 20 տոկոսով:

Յեթե անասնապահական բրիգադն իր վատ աշխատանքի հետևանքով տալիս է միջինից քիչ կիթ, տավարի ցածր գիրություն և մատղաշների վատ պահպանում, այդպիսի դեպքում արտելի վարչությունը բրիգադի բոլոր անդամներից կրճատում-պակասեցնում է նրանց յեկամուտից աշխատած աշխուրերի 10 տոկոսի չափով:

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԿՈԼՏԵՏԵՍԱՅԻՆ ՎՈՉԽԱՐԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆ-
ՔԱՅԻՆ ՖԵՐՄԱՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿՎԶՄԱ-
ԿԵՐՊՄԱՆ ՅԵՎ ՎԱՐՁԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. Վոչխարաբուծական սպրանքային ֆերմաներում բոլոր աշխատանքների կատարման համար կոլտնտեսութան վարչությունը կոլտնտեսութան անդամներից կազմում է վոչ պակաս 3 տարի ժամանակով, մտական վոչխարաբուծական բրիգադ և ամրացնում նրան վոչխարներ, անհրաժեշտ ինվենտար, քաշող ուժ և անասնապահական շենքեր:

Խոշոր ֆերմաներում կազմակերպվում են 3-4 հոգուց բաղկացած մի քանի բրիգադներ առանձին-առանձին վոչխարների սեռահասակային խմբերը սպասարկելու համար մայր վոչխարների, մատղաշների (չիալիների, խոյիկների) (մեծահասակ խոյերի և կրտված-վորձերի սպասարկման բրիգադ):

2. Ֆերմաներում, վորտեղ վոչխարների քանակը չի թուլատրում մայր վոչխարներ, խոյեր, մատղաշներ և կրտված-վորձեր սպասարկող ինքնուրույն բրիգադներ կազմակերպել, հովիվների բրիգադը սպասարկում է վոչխարներին բոլոր սեռահասակային խմբերը:

3. Վոչխարաբուծական ֆերմայի վարիչին և բրիգադիերին (ավագ հովիվին) նշանակում է կոլտնտեսութան վարչությունը, վոչ պակաս 2 տարի ժամանակով:

Մեկ բրիգադով սպասարկվող վոչխարաբուծական ֆերմայում բրիգադիեր-ավագ հովիվը մյաժամանակ հանդիսանում է վորպես ֆերմայի վարիչ և բրիգադի մյուս անդամներին համահասարակատրում է բոլոր տեսակի աշխատանքներ:

4. Վոչխարաբուծական բրիգադում, բրիգադի անդամների միջև աշխատանքը բաշխում է անմիջապես ինքը՝ բրիգադիերը, համաձայն Գյուղատնտեսական արտելի Սրինակելի Կանոնադրության 14-րդ կետի:

5. Կոլտնտեսութան վարչությունը սահմանում է յուրաքանչյուր բրիգադի համար տարեկան արտադրական առաջադրանքներ՝ վորքան բուրդ

պետք ե խուզվի, մորթիներ ստացվի, վորքան գառ պետք ե ստացվի և աճեցվի, վորքան մայր վոչխար և յերբ պետք ե ծածկվի-սերմնավորվի, վորքան զլուխ վոչխար պետք ե բտվի և արոտում գիրացվի:

6. Վոչխարաբուժական ֆերմայում աշխատող կոլտնտեսականների աշխատանքը կազմակերպվում ե գործարքի հիմունքներով, հաշվելով աշխոր, նկատի ունենալով ստացված սթերքների վորակն ու քանակը (բուրդ, մորթիներ, անասունների գիրություն, մինչև մորից կարելն աճեցրած գառներ և մատղաշներ):

7. Գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրության համապատասխան կոլտնտեսության վարչությունը մշակում ե և կոլտնտեսականների բնօգնուը ժողովը հաստատում, վոչխարաբուժական ֆերմայի չուրաքանչուր աշխատողի համար աշխատանքի գործարքային վարձատրման չափն աշխորբոով և բարեխղճորեն աշխատող կոլտնտեսականին մատչելի աշխատանքի բեռնվածության նորմաներ, հաշվի առնելով վոչխարների վորակն ու զրությունը, նրանց ցեղայնությունը, ֆերմայի մեծությունը և կահավորումը:

8. Բեռնվածության նորմաների և վարձաչափերի մշակման ժամանակ կոլտնտեսության վարչությունը ղեկավարվում ե բեռնվածության և գործարքային վարձաչափերի հետևյալ որինակելի նորմաներով:

ԳՈՐԾԱՐԲԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՉԱՓԵՐԻ ՅԵՎ ԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ

9. Վորպես գործարքային վարձաչափերի և բեռնվածության նորմաներ առաջարկվում ե՝ Ֆերմաներում, վորտեղ հովիֆները սպասարկում են վոչխարների բոլոր սեռահասակային խմբերը՝ մեկ հովվին բեռնվածության նորմա յե սահմանվում 75-100 զլուխ, խկ ոտմանովյան ցեղի վոչխար՝ 50-75 զլուխ:

Ֆերմաներում, վորտեղ հովիվը լիովին չի բեռնավորված, կոլտնտեսության վարչությունը տալիս ե նրան ուրիշ աշխատանքներ, բայց վոչի վնաս վոչխարների սպասարկման աշխատանքի:

Այն ֆերմաներում, վորտեղ կազմակերպվում են մայր վոչխարներ և մատղաշներ սպասարկելու բրիգադներ, մեկ բրիգադով սպասարկվող հոտի մեծությունը կարող ե լինել մոտավորապես հետևյալը՝ նրբագեղմ վոչխարների

համար 400-600 գլուխ, կիսակոշտաբուրդերինը՝
500-700 գլուխ, կոշտաբուրդ և մոթատու վո-
խարների համար՝ 600-800 գլուխ: Բոլոր հասակի
կրտված-վորձերի հոտը՝ 750-1000 գլուխ:

10. Մայր վոչխարների հոտը սպասարկող
բրիգադին հաշվվում են աշխոբեր՝

1. խուզված յուրաքանչյուր կիլոգրամ բրդի
համար՝

ա) նրբագեղմ վոչխարներից — 0,35 աշխոբ

բ) կիսակոշտաբուրդ վոչխարներից — 0,30 »

գ) կոշտաբուրդ վոչխարներից — 0,25 »

2. Արտադրող-խոյով ծածկած յուրաքան-
չյուր վոչխարի համար — 0,2 աշխոբ.

3. Յուրաքանչյուր հաջող ծնած վոչխարի
համար — 0,6 աշխոբ.

4. Մինչև մորից անջատելն աճեցրած յու-
րաքանչյուր գառան համար՝

ա) բոլոր ցեղերի, բացի ոռմանովյան և
մորթատու ցեղերից — 0,9 աշխոբ.

բ) ոռմանովյան ցեղի — 1,5 աշխոբ.

գ) մորթատու ցեղի — 1,2 աշխոբ:

Ծանոթ ու թյուն 1. Մորթատու ցեղի գառնե-
րից մորթու համար մորթված յուրաքան-
չյուր գառանը հաշվվում են — 0,8 աշխոբ:

2. Արտադրական առաջադրանքով սահման-
ված քանակից ավելի մինչև մորից անջատելու
հասակն աճեցրած յուրաքանչյուր գառան հա-
մար բրիգադին հաշվվում են 1,5 աշխոբ:

3. Մինչև մորից անջատելու հասակն աճեց-
րած միջակից ցածր գիրության յուրաքանչյուր
գառան համար բրիգադին հաշվվում են 0,3 աշ-
խոբ պակաս:

11. Վոչխարների բոլոր սեռահասակային
խմբեր սպասարկող հովիվներին հաշվվում են
աշխոբեր նույն վարձաչափերով, ինչ վոր մայր
վոչխարների հոտի հովիվներին:

Մանր ֆերմաներում, վորտեղ ծնի ժամա-
նակ չեն առանձնացվում գառնարածներ, այլ
գառններն աճեցնում են իրենք հովիվները, նրանց
լրացուցիչ հաշվվում են աշխոբեր գառնարա-
ծների համար սահմանված վարձաչափերով (տես
15-րդ կետը):

12. Մայրերից անջատված մատղաշների և
կրտված վորձերի հոտը սպասարկող հովիվներին
հաշվվում են աշխոբեր՝

ա) բրդի համար, 10-րդ կետում նշված
վարձաչափերով:

բ) ամեն մի գլուխ վոչխարի արածացնելու
և խնամքի համար ամսական՝

մատղաչներին, անշատելուց հետո 0,10 աշխ.

կրտաված-վորձերին » » 0 03 »

Իացի այդ՝ միջակից բարձր գիրութուն
ունեցող յուրաքանչյուր գլուխ վոչխարը ձմեռե-
լու կանգնեցնելու, կամ պետության հանձնելու
և Ֆերմայից վաճառելու ժամանակ լրացուցիչ
հաշվվում է 0,3 աշխուր:

Մանոթթուլթուլ — Վոչխարների գիրությունը
վորոշվում է կոլտնտեսության վարչության
կողմից նշանակված՝ հանձնաժողովի միջո-
ցով. կազմված կոլտնտեսության վարչու-
թյան անդամից, ՎեՖ-ի վարիչից և տեխ-
նիկ անասնապահից:

13. Բրիգադի աշխատած աշխուրերը բաշխ-
վում են հետևյալ կերպ՝ բրիգադի աշխատած
յուրաքանչյուր 100 աշխուրից բրիգադի բին գրանց-
վում է մոտավորապես 35 աշխուր, հովվի կրտսեր
ոգնականին՝ 27 աշխուր, շարքային հովվին 23
աշխուր և սայլապանին՝ 15 աշխուր:

Մանոթթուլթուլ — Քանակով քիչ անդամ
ունեցող բրիգադներում, անդամների միջև
աշխուրերի բաշխումը սահմանվում է կոլ-
տնտեսության վարչության կողմից:

14. Խոշոր ֆերմաներում արտադրող խոյերն
ամրացվում են ավելի փորձված հովվի: Ար-
տադրողներին խնամող կոլտնտեսականի աշխա-
տանքի վարձատրման չափը սահմանվում է
կոլտնտեսության վարչության կողմից, հաշվի
առնելով տեղական պայմանները, աշխատան-
քային որվա բեռնվածությունը և աշխատանքի
վորակը:

ԾՆԻ ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ ՅԵՎ ՎՈՁԽԱՐՆԵՐԻ ԽՈՒՋԻ
ՎՐԱ ՉԲԱՂՎԱԾ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻՆ

15. Ծնի շրջանում, կոլտնտեսության վար-
չությունը հովիվների բրիգադին վորպես ոգնու-
թյուն 50-60 մայր վոչխարին մեկ կոլտնտեսա-
կան և առանձնացնում (ժամանակավոր դասու-
պահ) և բացի այդ, վորտեղ արտադրության պայ-
մաններից յեկնելով պահանջվում է լրացուցիչ
առանձնացվում են 1-2 կոլտնտեսականներ՝ վոր-
պես կեր և ջուր փոխադրող բանվորների, գիշե-
րային հերթապահության ոգնականներ:

Յուրաքանչյուր կոլտնտեսական-գառնարած
ամրացվում է հովվի բրիգադի բրիգադի (ավագ
հովվի) կողմից՝ սպասարկելու վորոշ խումբ
գառնների իրենց մայրերով:

**ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ԳԱՌՆԱՊԱՀՆԵՐԻ ՄՊԱՍԱՐԿ-
ՄԱՆ ՀԱՄԱՐ**

Իրեն մայրերով 15-30 գառ սպասարկելու համար ժամանակավոր գառնապահին հաշվվում է յուրաքանչյուր գառին որական 0,08-0,1 աշխուր, 30-50 գառան իրեն մայրերով՝ 0,05-0,08 աշխուր, 50-70 գառան իրեն մայրերով՝ 0,03-0,04 աշխուր, 100 և ավելի քանակի գառների իրեն մայրերով յուրաքանչյուրին որական՝ 0,01-0,02 աշխուր, նայած գառների վորակին:

Ծանոթութուն—Ծնի կամ պանիան սպասարկող այլ ժամանակավոր աշխատողներին աշխատավարձը սահմանվում է նայած կատարած աշխատանքի բնույթին:

16. Վոչխարները ձեռքով խուզելու դեպքում աշխատողներին աշխուր է հաշվվում՝

ա) բրդի ամբողջ յերկարությամբ և առանց խոտանի—(յերես խուզելու հետևանքով կրկնախուզելու) խուզած յուրաքանչյուր կիլոգրամ բրդին—0,02-0,03 աշխուր:

բ) խուզված յուրաքանչյուր վոչխարի համար—0,03-0,04 աշխուր:

Անվորակ խուզ կատարելու դեպքում (վոչխարներին կտրելու-վիրավորելու, խուզը վոչխարի բրդի յերկարությամբ չկատարելու և բրդի

խոտան խուզի դեպքում և այլն), այդպիսի կոլտնտեսականների նկատմամբ կոլտնտեսության վարչությունը կիրառում է Գյուղատնտեսական Արտիկի Կանոնադրության 17-րդ կետը:

Բորդ տեսակավորողին աշխուր է հաշվվում խուզ անողներու աշխատած աշխուրերի որական միջինից 10-15 տոկոսով բարձր:

Մուգի վրա զբաղված մյուս բոլոր աշխատողների (բուրդ փոխադրող, դասավորելու համար, բուրդ տվող) աշխատավարձը սահմանվում է կոլտնտեսության վարչության կողմից:

17. ՁԵՐՄԱՅԻ ՎԱՐԻՉՈՆ

ա) Մեկ բրդագող սպասարկվող վոչխարաբուծական ֆերմայում բրդագողիին հաշվվում են սահմանված նորմաներով աշխուրեր նրան ամբողջամ վոչխարների սպասարկման համար և բուրդի այդ ֆերմայի-բրդագողի աշխատանքները զեկավարելու համար նրան հաշվվում են լրացուցի, աշխուրեր իր աշխատած աշխուրերի քանակի 20-30% -ի չափով:

բ) Այլ ֆերմաներում, վորտեղ կա մի քանի բրդագող ֆերմայի վարիչին հաշվվում են որական աշխուրեր 1-ից մինչև 1,5 աշխուրի չա-

փոփ, նայած Ֆերմայի մեծությանն, աշխատողի ստաժին և վորակին:

գ) Բացի այդ՝ տարվա վերջը Ֆերմայի վա-
րիչին հաշվվում են աշխուրեր, անցյալ տարվա
համեմատությամբ յուրաքանչյւր գլխից բրգի
մաքուր չելքը և քաշն ավելացնելու համար, ա-
մեն մի կիլոգրամ մաքուր բրգին 0,2-ից մինչև
0,6 աշխուր:

Որինա կ' 1000 գլուխ վոչխար ունեցող Ֆեր-
մայում անցյալ տարվա համեմատությամբ
ստացված և ամեն մի գլխին 0,1 կիլոգրամ
ավելի բուրդ, իսկ ամբողջ Ֆերմայում 0,1
կիլոգրամ բաղմապատկած 1000=100 կգր.:
Տվյալ դեպքում ՎԱՑ-ի վարիչին հաշվվում
է լրացուցիչ~100 կգր. բազմ. 0,2 կամ
0,6 աշխինքն 20-60 աշխուր:

18. Տեխնիկ-անասնապահին և անասնաբու-
ժականին հաշվվում են աշխուրեր յուրաքանչյուր
որվա աշխատանքի համար 1-ից մինչև 1,5 աշ-
խուրի չափով, նայած աշխատանքի ծավալին,
աշխատողի ստաժին և վորակին:

19. Ֆերմայի առանձին աշխատողներին
(հաշվեառներին և սույն հրահանգում չնշված
մյուս աշխատողներին) կատարած աշխատանքի

համար վարձաչափերն աշխուրերով սահմանվում
են կոլտնտեսության վարչության կողմից, հաշ-
վի առնելով տեղական պայմանները և հաստատ-
վում կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովի
կողմից:

20. Գյուղատնտեսական արտելի 15-րդ կե-
տին համապատասխան՝ յեթի վոչխարաբուծա-
կան բրիգադն իր լավ աշխատանքի հետևանքով
տպահովում է բրգի ավելի խուզ, մորթիների
ավելի յելք, վոչխարների բարձր գիրություն,
մատղաշների լրիվ պահպանում, այդ դեպքում
տարվա վերջն արտելի վարչությունն այդպիսի
բրիգադի անդամներին յեկամուտն ավելացնում
է աշխատած աշխուրերի 10 %-ի չափով, բրիգա-
դի աչքի ընկնող հարվածայիններին մինչև 15% -ի
չափով, իսկ Ֆերմայի վարիչին և բրիգադիերին
մինչև 20%:

Յեթի վոչխարաբուծական բրիգադն իր վաս
աշխատանքի հետևանքով տալիս է մատղաշների
միջակից ցածր պահպանում, վոչխարների ցածր
գիրություն, մորթիների չելք և բրգի խուզ (կամ
կեղտոտված և դեֆեկտավոր բուրգ), այդպիսի
դեպքում արտելի վարչութ ունը բրիգադի բոլոր
անդամներից կրճատում-պահում է նրանց յե-
կամտից՝ աշխատած աշխուրերի 10% -ի չափով:

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԿՈՂՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ԽՈԶԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՍ- ՅԻՆ ՖԵՐՄԱՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱ- ԿԵՐՊՄԱՆ ՅԵՎ ՎԱՐՁԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. Խոզաբուծական սպրանքային ֆերմա-
ներում բոլոր աշխատանքների կատարման հա-
մար կոլտնտեսութեան վարչութիւնը կ'ուղար-
կուի անդամներից կազմում ե վոչ պակաս
3 տարի ժամանակով, մշտական խոզաբուծական
բրիգադ և ամբայնում նրան խողեր, սպասարկ-
ման համար անհրաժեշտ խնվինտար, քաշող ուժ
և անասնապահական շենքեր:

Սոցըր ֆերմաներում կազմակերպվում են
մի քանի բրիգադներ, յուրաքանչյուր բրիգադ
սպասարկում ե մոտավորապես 21-24 մայր
խողեր, նրանցից ստացված սերունդով:

2. Բրիգադիւրին և ֆերմայի վարիչին նշա-
նակում ե կոլտնտեսութեան վարչութիւնը 2
տարուց վոչ պակաս ժամանակով:

Մեկ բրիգադով սպասարկվող խոզաբուծա-

կան ֆերմայում բրիգադիւր միաժամանակ հան-
դիսանում ե վորպես ֆերմայի վարիչ:

3. Խոզաբուծական բրիգադում բրիգադի
անդամների միջև աշխատանքը բաշխում ե ան-
միջպպես ինքը՝ բրիգադիւրը, համաձայն Գյու-
ղատնտեսական Արտելի Որինակելի Կանոնադրու-
թեան 14-րդ կետի:

4. Կոլտնտեսութեան վարչութիւնը սահ-
մանում ե յուրաքանչյուր բրիգադի համար տա-
րեկան արտադրական առաջադրանքներ՝ յերբ և
վորքան մայր խողեր պետք ե գուղավորվին,
ստացվին և աճեցվին մատղաշներ, բովին խո-
ղեր և ստացվի ցենտներ կենդանի քաշ:

5. Խոզաբուծական ֆերմայում աշխատող
կոլտնտեսականների աշխատանքը կազմակերպ-
վում ե գործարքի հիմունքներով, հաշվելով
աշխուրեր, նկատի ունենալով ստացված միջեր-
ների վորակն ու քանակը (միս և աճեցված
մատղաշներ):

6. Գյուղատնտեսական արտելի Կանոնա-
դրութեան համապատասխան, կոլտնտեսութեան
վարչութիւնը մշակում ե և կոլտնտեսականների
ընդհանուր ժողովը հաստատում խոզաբուծական
ֆերմայի յուրաքանչյուր աշխատողի համար

աշխատանքի գործարքային վարձատրման չափն աշխտերով և բարեխղճորեն աշխատող կուլտընտեսականին մատչելի աշխատանքի բեռնվածության նորմաները, հաշվի առնելով անասունների վորակը և վիճակը, ֆերմայի կահավորումը և մեխանիզացիան:

7. Բեռնվածության նորմաների և վարձաչափերի մշակման ժամանակ կուլտնտեսության վարչությունը դեկավարվում է բեռնվածության և գործարքային վարձաչափերի հետևյալ որինակելի նորմաներով:

ԴՈՐԾԱՐԳԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՋԱՓԵՐԻ ՅԵՎ ԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ

8. Խոզապահների համար բեռնվածության նորմաները

ա) Խոզապահը սպասարկում է մոտավորապես 7-8 մայր խոզեր իրեն սերունդով: Սերունդը սպասարկվում է մինչև նրա վաճառելը կամ հիմնական հոտ փոխադրելը:

Խոշոր ֆերմաներում, ուր հնարավոր է առանձին աշխատողների ազատել բավող մատղաշների խնամելուց, 3-4 ամսականից բարձր մատ-

ղաշների բտումն անց է կացվում հատուկ խոզապահի միջոցով:

Այդ դեպքում մեկ խոզապահի բեռնվածության նորման ափելացվում է մինչև 10-12 մայրի:

Խոզապահներին խոզերի գլխաքանակը լավագույն կերպով սպասարկելու պայմաններ ստեղծելու նպատակով, նախապատրաստական ուժանդակ աշխատանքների կատարումը՝ կերի ցամքարի, վսոելանյութի, ջրի փոխադրումը, դոմաղբի դուրս հանելը, ջրի տաքացնելը և այլն, զբվում է հատուկ աշխատողի վրա, վորը նույնպես հանդիսանում է վորպես խոզաբուծական բրիգադի անդամ:

Ծանոթություն—Փոքր ֆերմաներում, ուր ուժանդակ աշխատանքների համար առանձնացրած աշխատողը ֆերմայում լիովին չի բեռնավորված, կուլտնտեսության վարչությունը նրա համար սահմանում է ֆերմայից դուրս լրացուցիչ աշխատանք:

բ) Ամառային շրջանում խոզերի արածացնելու համար, ըստ կուլտնտեսության վարչության հայեցողության, խոզապահներին վորպես ուղնական առանձնացվում են խոզաբաժներ:

գ) Ավագ խոզապահ-բրիգադիբը խոզերի

գլխաքանակի սպասարկումից չի ազատվում: Բացի նրան ամրացված մայր խողերը, նա սպասարկում է նաև բրիգադին ամրացված վարադներին: Դ) Մեկ բրիգադով սպասարկվող Ֆերմայում, վորտեղ բրիգադիքը հանդիսանում է միաժամանակ և վորպես Ֆերմայի վարիչ, և յերբ Ֆերմայում կան վոչ պակաս քան 15 մայր խողեր՝ նա ազատվում է մայր խողերի նախրի անմիջական սպասարկումից:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՎԱՐՁՍԱՐՈՒՄԸ

Խողապահին հաշվվում են աշխուրիք՝

Ա. Խոնկորների անեցման համար

Խողապահին ամրացված մայր խողերից անջատած յուրաքանչյուր առողջ խոնկորի համար՝

Մինչև 12 կգր. կենդանի քաշ ունեցողին—2,5 աշխուր.

12 կգր.ից ավելի կենդանի քաշ ունեցողին 4,5 աշխուր:

Բացի այդ, խողապահին ամրացված յուրաքանչյուր մայր խողից տարվա ընթացքում անջատած 12 խոնկորներից ավելի ամեն մի խոնկորի համար լրացուցիչ հաշվվում է 1,5 աշխուր:

Բ. Կենդանի քաշի անի համար

Յուրաքանչյուր ցենտներ կենդանի քաշի համար 10-ական աշխուր:

Բացի այդ լրացուցիչ հաշվվում է աշխուր՝

ա) Յուրաքանչյուր բոված խողի համար, կենդանի քաշով վոչ պակաս 80-100 կիլոգրամից—5 աշխուր.

բ) Ելիտ և 1-ին դաս յուրաքանչյուր տոնամալին մայրացու խողի համար, վաճառված վոչ պակաս քան 4 ամսական հասակում—5 աշխուր:

Կենդանի քաշի աճի համար աշխուրերի հաշվվումը կատարվում է՝ պետութայան մսի պարտավորության հաշվին խողեր հանձնելու, Ֆերմայից խողեր և խոնկորներ վաճառելու, մայրացու մատղաշների և վարագոյիկների հիմնական հոտ փոխադրելու ժամանակ և կոլտընտեսութայան կարիքների համար խողեր մորթելիս:

Ծանոթություն—Այն Ֆերմաներում, վորտեղ կիր սովում է խողերի ամենամայր կշռելը, կամ վորոնք ունեն հնարավորութուն կազմակերպելու ալգալիսի կշռումներ, կենդանի քաշի աճի համար աշխուրերի

հաշվվում էր կատարվում է խոզերի կշիռը և հետո նրանց փաստացի կենդանի քաշին համապատասխան:

9. Ֆերմայի վարիչի յեվ բրիգադիերի նախար

ա) Այն ֆերմաներում, վերտեղ կան 15 մայր խոզերից պակաս դ խարանակ, ֆերմայի վարիչ-բրիգադիերին և խոշոր ֆերմաներում բրիգադիերին ամրացված խոզերի և նրանց սերունդի սպասարկման համար աշխուրհերի հաշվումը կատարվում է խոզապահների համար սահմանված վարձաչափերով:

Բացի այդ նրանց ամրացված արտադրող-վարազների համար յուրաքանչյուր զուգավորված բեղմնավորված) մայր խողին հաշվվում է 1,5-2,0 աշխոր: Ֆերմայի-բրիգադի աշխատանքները ղեկավարելու համար լրացուցիչ հաշվվում է աշխոր նրանց աշխատած աշխուրհերի քանակի 20-30 % -ի չափով:

բ) Խոշոր ֆերմաներում վարիչին հաշվվում է աշխոր որակյան աշխատանքի համար 1-ից մինչև 1,5 աշխորի չափով, նայած ֆերմայի չափին, աշխատանքի ստաժին և աշխատողի վերակին: Բացի այդ, ֆերմայի վարիչին հաշվվում է աշխոր կենդանի քաշով վոչ պակաս 80-100 կգ:

յուրաքանչյուր բոված խոզի համար 1-2 աշխոր:

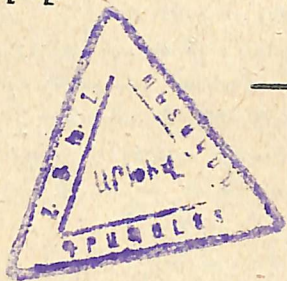
10. Տեխնիկ-անասնապահին և անասնաբու-ժակին հաշվվում է աշխոր յուրաքանչյուր որվա աշխատանքի համար 1-ից մինչև 1, աշխորի չափով, նայած աշխատանքի ծավալին, աշխատողի ստաժին և վորակին:

11. Ֆերմայի մնացած աշխատողներին (ոժանդակ աշխատողներին, հաշվառներին և սույն հրահանգում չնշված սյուս աշխատողներին) կատարած աշխատանքի համար վարձաչափերն աշխուրհերով սահմանվում են կոլտնտեսություն վարչուկյան կողմից, հաշվի առնելով տեղական պայմանները և հաստատվում կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովի կողմից:

12. Գյուղատնտեսական արտելի 15-րդ կետի համապատասխան՝ յեթե խոզաբուծական բրիգադն իր լավ աշխատանքի հետևանքով ապահովում է անասունի բարձր գերություն, մատղաշների լիովին պահպանում, այդ դեպքում տարվա վերջն արտելի վարչուկյունն այդպիսի բրիգադի անդամների յեկամուտն ավելացնում է աշխատած աշխուրհերի 10% -ի չափով, իսկ ֆերմայի վարիչին և բրիգադիերին մինչև 20%:

Յեթե խոզաբուծական բրիգադն իր վատ
աշխատանքի հետևանքով տալիս է անասունիցածր
գիրություն և մատղաշների վատ պահպանում,
այդպիսի դեպքում արտելի վարչութունը բրի-
գադի բոլոր անդամներից կրճատում պահում է
նրանց յեկամուտից՝ աշխատած աշխորերի 10¹/₀-ի
չափով:

Թարգմանեց՝ Բ. Մամյան
Պատ. խմբագիր՝ Մ. Ասլանյան
Տեխ. խմբագիր՝ Լ. Ռևանյան
Սրբագրչ՝ Մ. Մառտիկյան

Գլավիտի լիազոր՝ Տ - 1652 Հրատ № 4757.

Պատվիր . 83. Տիրած 8500

Հանձնված է արտադրության 11 նոյեմբերի 1938 թ.

Ստորագրված է տպագրության համար 11 դեկտ. 1938 թ.

Գետհրատի I տպարան, Յերևան, Լենինի 65.

36

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0977695

4 11 1939

57

1
3802

ИНСТРУКЦИЯ
по организации и оплате
труда в товари. животноводческих фермах
Гиб. Арм. ССР, Ереван, 1989 г.